

In de verwarmingssituatie (binnen warmer dan buiten) gaat energie verloren vanuit een gebouw via transmissie door de gebouwmhulling en door ventilatie en infiltratie met buitenlucht.

Transmissie

De warmtestroomdichtheid door een constructiedeel volgt uit: $q = \Delta T/R_i$ of uit $q = U \cdot \Delta T$ [W/m²].

Hierin is ΔT het temperatuurverschil tussen binnen en buiten.

Zie voor verdere uitleg en de definities van R_i en U het boek Bouwfysica paragraaf 1.2.

Per constructiedeel kan het totale warmteverlies worden gevonden door q te vermenigvuldigen met het aantal m²'s van die constructie.

Het totale warmteverlies volgt uit: $Q = \sum A_n \cdot U_n \cdot \Delta T$ [W] ofwel $Q = H_t \cdot \Delta T$ [W]

Hierin is H_t de transmissiecoëfficiënt: $\sum A_n \cdot U_n$ dit is een directe maat voor het totale warmteverlies door transmissie van de ruimte of het gebouw als geheel.

Ventilatie

Het warmteverlies door ventilatie volgt uit: $Q = \rho \cdot c \cdot n \cdot V \cdot \Delta T$ [W] ofwel $Q = H_v \cdot \Delta T$ [W]

Hierin is:

ρ de dichtheid van lucht ca. 1,2 kg/m³

c de soortelijke warmte van lucht 1000 J/kg.K

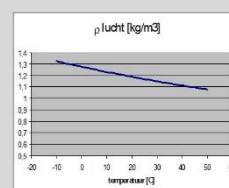
n het ventilatievoud [1/h]

V het volume van de ruimte [m³]

ΔT het temperatuurverschil [K of °C]

H_v de ventilatieverliescoëfficiënt

de dichtheid van lucht is afhankelijk van de temperatuur:

$$\rho_i = \frac{\rho_N \cdot T_N}{T_i}$$

$$T_N = 273 \text{ K}; \rho_N = 1,276 \text{ kg/m}^3$$

Infiltratie

Het warmteverlies door infiltratie wordt op dezelfde manier berekend als dat door ventilatie.

N.B. Voor het uitvoeren van een warmteverliesberekening kun je het beste een Excel sheet gebruiken.